

**О‘ЗБЕКISTON RESPUBLIKASI
VAZIRLAR MANKAMASINING
QARORI**

**ПОСТАНОВЛЕНИЕ
КАБИНЕТА МИНИСТРОВ
РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН**

« II » декабрь 2019 у.

№ 982

Toshkent sh.

**Сув истеъмолчилари уюшмалари фаолиятини
такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида**

Сув хўжалиги инфратузилмасини модернизация қилиш ва технологик қайта жиҳозлаш ҳамда сув хўжалиги соҳасини бошқариш тизимини такомиллаштириш борасида кенг кўламли ислохотлар амалга оширилмоқда.

Шу билан бирга, сув истеъмолчилари уюшмалари (кейин ўринларда уюшмалар деб аталади), фермер ва деҳқон хўжаликлари, кластер ташкилотлари ҳамда бошқа сув истемолчиларининг (кейинги ўринларда сув истеъмолчилари деб аталади) суғориш тармоқлари, улардаги гидротехник иншоотлар ва сув олиш жойларининг техник ҳолати, шунингдек, ўзаро сув хўжалиги муносабатлари, сувнинг ҳисоб-китоби ва сувдан самарали фойдаланишнинг ҳолати коникарсиз аҳволда ҳамда қуйидаги тизимли камчиликларга йўл қўйилмоқда:

биринчидан, уюшмалар фаолияти уларга юкланган вазифаларга мутаносиб равишда ташкил қилинмаган. Уюшмаларнинг ижро органлари соҳа бўйича малакали раҳбар ва мутахассислар билан таъминланмаган. Уюшмалар раҳбарларига қишлоқ хўжалиги ва у билан боғлиқ бошқа вазифалар юклатилган бўлиб, сув хўжалиги бўйича асосий вазифалар эътибордан четда қолмоқда;

иккинчидан, уюшмаларнинг сув истеъмолчилари билан сув истеъмоли бўйича шартномавий муносабатлари талаб даражасида йўлга қўйилмаган, шартномавий мажбуриятлар ижроси юзасидан тизимли назорат қилинмайди. Уюшмалар томонидан кўрсатилган хизматлар учун тўловлар ўз вақтида ва тўлиқ амалга оширилмаяпти. Натижада уюшмаларнинг молиявий ҳолати ёмонлашиб, иш ҳақи, бюджет ва бюджетдан ташқари жамғармалар, электр энергияси учун ва бошқа мажбурий тўловлардан қарздорлиги юқорилигича қолмоқда;

учинчидан, уюшмаларни бинолар билан таъминлаш, уларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва фаолиятини самарали ташкил этиш билан боғлиқ бошқа ташкилий масалалар ҳокимликлар ва мутасадди ташкилотлар эътиборидан четда қолмоқда;

тўртинчидан, сув истеъмолчиларининг сув олиш жойларини сувни бошқариш ва ҳисобга олиш воситалари билан жиҳозлашга, суғориш тармоқларини ва улардаги гидротехник иншоотларни таъмирлашга, сувни тежайдиган технологияларни кенг жорий қилишга эътибор берилмаяпти, сувнинг ҳисоб-китобини юритиш қониқарсиз ҳолатда.

Қишлоқ хўжалигида сувни бошқариш тизимини ва сув истеъмоли бўйича шартномавий муносабатларни янада такомиллаштириш, сув истеъмолчиларига кўрсатиладиган сув хўжалиги хизматларини ҳамда суғориш ва коллектор-дренаж тармоқларининг техник ҳолатини яхшилаш, сув ресурсларини оқилona бошқариш ва улардан самарали фойдаланишни таъминлаш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

1. Сув истеъмолчилари, уюшмалар, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ҳокимликлари, Ўзбекистон Республикаси Сув хўжалиги вазирлиги, Адлия вазирлиги, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Ўзбекистон фермер, деҳқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгашининг мавжуд уюшмалар негизида ҳар бир туман (Қувасой шаҳри)да биттадан уюшмани 1-иловага мувофиқ кўрсаткичлар асосида ташкил этиш тўғрисидаги таклифлари маъқуллансин.

2. Қуйидагилар уюшмалар фаолиятининг устувор йўналишлари этиб белгилансин:

фермер ва деҳқон хўжаликлари, томорқа ер эгалари, кластер ташкилотлари ва бошқа сув истеъмолчилари (кейинги ўринларда сув истеъмолчилари деб аталади) ўртасида ўзаро сув хўжалиги муносабатларини тартибга солиш ҳамда сув истеъмоли бўйича шартномавий муносабатларни йўлга қўйиш;

сув хўжалиги ва қишлоқ хўжалиги ташкилотлари ҳамда маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари билан биргаликда сув истеъмолчиларининг сув истеъмоли режалари ва сув олиш лимитларини ишлаб чиқиш ҳамда белгиланган тартибда тасдиқлаш, ажратилган лимит доирасида сув етказиб бериш, унинг ҳисоб-китобини ва тизимли мониторингини олиб бориш;

сув хўжалиги ташкилотлари билан биргаликда уюшма ва унинг гидроучасткаларини малакали кадрлар билан бутлаш ҳамда уларнинг фаолиятини самарали ташкил қилиш;

маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари билан биргаликда ўз ҳисобидаги суғориш тармоқлари ва улардаги гидротехник иншоотларни таъмирлаш ва тиклаш, сув истеъмолчиларининг сув олиш жойларини сувни бошқариш ва ҳисобга олиш воситалари билан жиҳозлаш ҳамда уларнинг ички суғориш тармоқларини таъмирлаш ва тиклаш ишларини ташкил қилиш;

сув хўжалиги ташкилотлари билан биргаликда суғориш тармоғини реконструкция қилиш ва қуриш, суғориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш ишларини белгиланган тартибда ташкил қилиш;

ўз ҳисобидаги сув хўжалиги объектларидан мақсадли фойдаланиш, уларни техник соз ҳолда сақлаш;

сув хўжалиги ташкилотлари ва маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари билан биргаликда сувни бошқаришда инновацион усулларни жорий этиш, сув истеъмолчилари томонидан томчилатиб суғориш ва сувни тежайдиган бошқа технологиялар жорий қилинишини ташкил қилиш.

3. Белгилаб қўйилсинки:

сув истеъмоли режалари, сув олиш лимитлари, бизнес-режалари уюшманинг умумий йиғилиши томонидан тасдиқланади;

қайта ташкил этилаётган уюшмалар давлат рўйхатидан ўтказилаётганда давлат божи тўловларидан, истисно тариқасида, озод қилинади.

4. Уюшмаларнинг ижрочи директорлари лавозимига сув хўжалиги соҳаси бўйича олий маълумотли, иш тажрибасига эга бўлган шахсларни тайинлаш тавсия этилсин.

5. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва туманлар (Қувасой шаҳри) ҳокимлари Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳамда Сув хўжалиги вазирлиги билан биргаликда:

уюшмаларни қайта ташкил этиш масалаларига кўмаклашсин;

уюшмалар томонидан сув истеъмолчиларига кўрсатилган сув хўжалиги хизматлари учун тўловлар ўз вақтида амалга оширилишни ташкил қилишда ёрдам кўрсатсинлар;

уюшмалар фаолиятини самарали ташкил этишда амалий ёрдам кўрсатсинлар.

6. Ўзбекистон Республикаси Сув хўжалиги вазирлиги:

уюшмаларни вазирлик тизимидаги ташкилотлар биносига текин фойдаланиш ҳуқуқи асосида жойлаштирсин;

маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органлари билан биргаликда уюшмаларни малакали мутахассислар билан таъминлаш ва уларнинг малакасини ошириш чораларини кўрсин;

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги билан биргаликда уюшмаларга сув истеъмоли бўйича режаларни ишлаб чиқиш, сув олиш лимитларини тасдиқлаш, шартномалар тузиш ҳамда сувнинг ҳисоб-китобини юритишда тизимли равишда амалий ёрдам кўрсатсин;

уюшмаларга суғориш тармоқларини таъмирлаш ва тиклаш, сув олиш жойларини сувни бошқариш ва ҳисобга олиш воситалари билан жиҳозлаш, сувни тежайдиган суғориш технологияларини жорий қилиш ишларини ташкил қилишда кўмаклашсин;

махаллий ижро этувчи ҳокимият органлари билан биргаликда уюшмаларнинг сув хўжалиги объектларини модернизациялаш, куриш ва реконструкция қилиш ишларини белгиланган тартибда ташкил қилсин;

уюшмалар билан биргаликда сув хўжалиги объектлари ва сув ресурсларидан фойдаланиш бўйича намунавий тартибни ишлаб чиқсин ҳамда уни жорий қилишда кўмаклашсин.

7. Белгилаб қўйилсинки:

уюшмалар томонидан барча сув истеъмолчиларига кўрсатиладиган сув хўжалиги хизматлари учун тўловлар миқдори уюшмаларнинг умумий йиғилишида ҳар йили тасдиқланади ҳамда белгиланган тартибда шартномалар асосида амалга оширилади;

2020 йил 1 январдан бошлаб қишлоқ хўжалиги корхоналарига бошокли дон етиштириш харажатларини молиялаштириш мақсадида ажратиладиган кредитлар ҳисобидан уюшмаларга сув хўжалиги хизмати харажатлари учун ажратиладиган маблағ жами кредитларнинг 1 фоизидан кам бўлмаган миқдорда, пахта хомашёсини етиштириш харажатларини молиялаштириш учун ажратиладиган кредитларда эса 2 фоиздан кам бўлмаган миқдорда белгиланиши тавсия этилади.

Ушбу банднинг учинчи хат бошисида назарда тутилган маблағлар сув истеъмолчилари томонидан уларга уюшмалар кўрсатадиган хизматлар учун тўланиши мажбурий ҳисобланади.

8. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Агросаноат мажмуи устидан назорат қилиш инспекцияси сувдан фойдаланиш ва сув истеъмоли бўйича қонун ҳужжатлари талабларига амал қилиниши, уюшмалар томонидан сув лимит асосида етказиб берилиши ҳамда сув истеъмолчилари томонидан сувдан оқилона фойдаланилиши устидан тизимли равишда назорат ўрнатсин.

9. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Сув хўжалиги вазирлиги ва Энергетика вазирлигининг:

уюшмаларнинг электр энергияси, солиқ ва бошқа мажбурий тўловлар бўйича 2019 йил 1 апрель ҳолатига кўра қарзларни тўлаш муддатини 2022 йилга қадар узайтириш ҳамда уларни 2-иловага мувофиқ жадвалга асосан 2024 йил 31 декабрга қадар тўлиқ қошлаш;

уюшмаларга солиқ ва бошқа мажбурий тўловлар бўйича ҳисобланган пеняларни ҳисобдан чиқариш тўғрисидаги таклифларига розилик берилсин.

Уюшмалар Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар, туманлар (Қувасой шаҳри) ҳокимликлари билан биргаликда ушбу қарорга 2-иловада назарда тутилган қарздорлик белгиланган муддатларда тўланиши учун масъулдирлар.

10. Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси уюшмаларга солиқ ва бошқа мажбурий тўловлар бўйича ҳисобланган пеняларни ҳисобдан чиқарсин.

11. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг Аграр ва озиқ-овқат соҳаларини ривожлантириш масалалари бўйича маслаҳатчиси А.Ж. Вахабов, Ўзбекистон сув хўжалиги вазири Ш.Р. Хамраев ва Ўзбекистон Республикаси адлия вазири Р.Қ. Давлетов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикасининг
Бош вазири

А. Арипов

Вазирлар Маҳкамасининг
2019 йил “II” декабр даги 982 сон қарорига
1-илова

**Мавжуд уюшмалар негизда ҳар бир туман (Қувасой шаҳар)да биттадан
уюшма ташкил қилиш бўйича
КЎРСАТКИЧЛАР**

	Мавжуд уюшмалар сони	Мавжуд уюшмалар негизда янгидан ташкил қилинадиган уюшмалар сони	Янгидан ташкил қилинадиган уюшмаларнинг ҳудудий гидроучасткалари* сон
Қорақалпоғистон Республикаси	127	15	127
<i>вилоятлар:</i>			
Андижон	99	14	99
Бухоро	131	11	131
Жиззах	116	12	116
Қашқадарё	152	13	152
Навоий	55	6	55
Наманган	134	11	134
Самарқанд	41	14	41
Сурхондарё	151	13	151
Сирдарё	108	8	108
Тошкент	148	15	148
Фарғона	128	16	128
Хоразм	113	10	113
Жами	1503	158	1503

**) Ҳудудий гидроучасткалар (юридик шахс мақомига эга бўлмаган бўлинма) сони
жойлардаги ҳолатдан келиб чиқиб уюшмалар томонидан ўзгартирилиши мумкин.*

Вазирлар Маҳкамасининг
2019 йил " II " декабр даги 982 -сон қарорига
2-илова

Уюшмаларнинг 2019 йил 1 апрель ҳолатига кўра электр энергияси учун, солиқ ва бошқа мажбурий тўловлар бўйича қарздорликлари ҳамда уларни тўлаш муддатлари

млн сўм

	Электр энергиясидан				Солиқ ва бошқа мажбурий тўловлардан				
	жами қарздорлик	жами қарздорликни тўлаш муддатлари			асосий қарздорлик	пеня	асосий қарздорликни тўлаш муддатлари		
		2022 йил	2023 йил	2024 йил			2022 йил	2023 йил	2024 йил
Қорақалпоғистон Республикаси					648	276	216	216	216
<i>вилоятлар:</i>									
Андижон	13789	4 596,3	4 596,3	4 596,4	3 888	1 376	1 296	1 296	1 296
Бухоро					756	263	252	252	252
Жиззах	19823	6 607,7	6 607,7	6 607,6	1 440	503	480	480	480
Қашқадарё	4899	1 633,0	1 633,0	1 633,0	3 096	993	1 032	1 032	1 032
Навоий	8079	2 693,0	2 693,0	2 693,0	936	268	312	312	312
Наманган	4351	1 450,3	1 450,3	1 450,4	2 988	1 175	996	996	996
Самарқанд					2 088	571	696	696	696
Сурхондарё	12	4,0	4,0	4,0	2 124	709	708	708	708
Сирдарё	56380	18 793,3	18 793,3	18 793,4	3 960	1 434	1 320	1 320	1 320
Тошкент	27526	9 175,3	9 175,3	9 175,4	1 116	350	372	372	372
Фарғона	5567	1 855,7	1 855,7	1 855,6	5 040	1 601	1 680	1 680	1 680
Хоразм	25	8,3	8,3	8,4	900	324	300	300	300
Жами	140 451,0	46 817,0	46 817,0	46 817,2	28 980	9 843	9 660	9 660	9 660

